

УДК 595.7(092):016[Putchkov O. V.]

DOI: 10.36016/KhESG-2021-29-2-5

© 2021 Т. Ю. МАРКІНА, В. Л. МЄШКОВА,
О. Г. ШАТРОВСЬКИЙ, Д. В. ВОВК

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА ПУЧКОВА (05.09.1954–30.04.2021)

Маркіна, Т. Ю., Мешкова, В. Л., Шатровський, О. Г., Вовк, Д. В. Пам'яті Олександра Васильовича Пучкова (05.09.1954–30.04.2021). *Вісті Харківського ентомологічного товариства*. 2021. Т. XXIX, вип. 2. С. 50–56. DOI: 10.36016/KhESG-2021-29-2-5. Викладено основні етапи біографії відомого українського ентомолога Олександра Васильовича Пучкова. Підведено підсумки його наукової, суспільної та організаційної роботи. До статті додається список 142 основних наукових публікацій О. В. Пучкова.

1 рис.

Ключові слова: Олександр Васильович Пучков, біографія, бібліографія, ентомологія.

Markina, T. Yu., Meshkova, V. L., Shatrovskiy, A. G., Vovk D. V. Памяти Александра Васильевича Пучкова (05.09.1954–30.04.2021). *Известия Харьковского энтомологического общества*. 2021. Т. XXIX, вып. 2. С. 50–56. DOI: 10.36016/KhESG-2021-29-2-5.

Изложены основные этапы биография известного украинского энтомолога Александра Васильевича Пучкова. Подведены итоги его научной, общественной и организационной работы. К статье прилагается список 142 основных научных публикаций А. В. Пучкова.

1 рис.

Ключевые слова: Александр Васильевич Пучков, биография, библиография, энтомология.

Markina, T. Yu., Meshkova, V. L., Shatrovskiy, A. G., Vovk, D. V. In memoriam Alexander Putchkov (05.09.1954–30.04.2021). *The Kharkov Entomological Society Gazette*. 2021. Vol. XXIX, iss. 2. P. 50–56. DOI: 10.36016/KhESG-2021-29-2-5.

The main points of the biography of the famous Ukrainian entomologist Alexander Putchkov are presented. The results of his scientific, social and organizational work are summed up. The list of the 142 main scientific publications of A. Putchkov are attached.

1 fig.

Keywords: Alexander Putshkov, biography, bibliography, entomology.

30 квітня 2021 року не стало серед нас Олександра Васильовича Пучкова. Його серце не витримало коронавірусної інфекції — незважаючи на професіоналізм лікарів, підтримку рідних і близьких. Завідувач відділом (останнім часом лабораторією) Інституту зоології імені І. І. Шмальгаузена НАН України (далі — Інститут зоології) Олександр Васильович Пучков — доктор біологічних наук, професор, перший віце-президент Українського ентомологічного товариства. Водночас його заслуги не описати лише титулами, званнями та публікаціями. Пішла з життя прекрасна, добра, чуйна людина, принциповий вчений, завжди готовий прийти на допомогу колегам, педантично та скрупульозно виконати будь-яку, навіть не завжди цікаву, але необхідну роботу, вирушити в експедицію, терпляче пояснити аспірантам відомі істини. Олександр Васильович був провідним фахівцем щодо фауни, систематики, морфології, екології карабодних жуків (Coleoptera: Caraboidea) України та Палеарктики (окремі триби); щодо личинок жуків-стрибунів — світової фауни. До сфери його наукових інтересів входили особливості формування комплексів

Markina, T. Yu. H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,

29, Alchevskyykh St., Kharkiv, 61002, UKRAINE; e-mail: t.yu.markina@gmail.com; ORCID: 0000-0002-6313-9814

Meshkova, V. L. Ukrainian Research Institute of Forestry and Agroforestry named after G. M. Vysotsky,

86, Pushkinska St., Kharkiv, UKRAINE; e-mail: valentynameshkova@gmail.com; ORCID: 0000-0001-6483-2736

Shatrovskiy A. G. Vasyl Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sqr., Kharkiv, 61022, UKRAINE;

e-mail: ashatrovskiy@karazin.ua; ORCID: 0000-0001-8903-7819

Vovk D. V. National Scientific Center 'Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine',

83, Pushkinska St., Kharkiv, 61023, UKRAINE; e-mail: dimavovk@gmail.com; ORCID: 0000-0002-5171-8448

твердокрилих у трансформованих ценозах. Територіально інтереси Олександра Васильовича охоплювали Кавказ, Центральну Азію, Казахстан, Сибір, Далекий Схід, і поширювалися далеко за межі цих регіонів. Він був не тільки теоретиком, але й практиком у своїй справі. Численні екскурсійні й експедиційні виїзди як у межах України (Крим, Карпати, південні, північно-східні та західні області), так і за її межами: Центральний і Західний Кавказ (1972, 1975, 1976, 1978, 1981, 1985, 1982, 1989), Киргизія (2002), Центральний (1991), Північний (1993–1996, 2003, 2007) і Західний Тянь-Шань (1997–1998, 2002), Далекий Схід (Сіхоте-Алінь, Чорні Гори), Грузія (2005–2006, 2011, 2013) були, певною мірою, сенсом його життя. Загалом він був учасником понад 60 експедицій (цит. за спогадами О. В. Пучкова).

А як усе починалося... Народився Олександр Васильович 5 вересня 1954 року в родині ентомологів, співробітників Інституту зоології. Батько, Василь Георгійович, був провідним фахівцем щодо напівтвердокрилих, який опублікував серію томів «Фауни України». Саме він прищепив синам любов до ентомологічних досліджень і був для Саші авторитетним прикладом як у науковій діяльності, так і в різних життєвих ситуаціях. Однак улюблених клопів Василь Георгійович передав у наукову спадщину не молодшому Саші, а старшому сину Павлу. Згодом Олександр Васильович із цього приводу дуже хвилювався, тим більше, що Павло Васильович у подальшому залишив зоологічну систематику та захопився генетикою популяцій і мамонтовою фауною — на інших об'єктах.

Мати, Лідія Василівна, була професіоналом у галузі морфології комах. Її високо цінували як фахівця. Вона до кінця життя була прикладом і опорою в житті обох синів.

Олександр Васильович навчався в Українській сільськогосподарській академії (нині — Національний університет біоресурсів і природокористування України) у 1971–1977 рр. Про роки навчання він завжди жваво і з інтересом розповідав, тепло згадував викладачів-професіоналів і не шкодував гострих слів стосовно партійної та комсомольської номенклатури.

Як фахівець із вищою освітою по закінченні академії він працював на посаді старшого лаборанта й агронома в Інституті захисту рослин. Після проходження аспірантури в Інституті зоології АН УРСР у 1985 році успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Твердокрилі (Coleoptera) пшеничного поля степової зони України» за спеціальністю «ентомологія».

Усе наступне життя Олександра Васильовича нерозривно пов'язане з Інститутом зоології. Починав він від посади молодшого наукового співробітника відділу ентомології (1986–1995 рр.), а в подальшому (з 1996 р.) завідував відділом і лабораторією наукових фондів колекцій Інституту зоології. Тут він остаточно визначився з науковою спеціалізацією. Залишаючись фахівцем широкого профілю, він спрямував основні сили на вивчення жуків-стрибунів (нині виокремлених із турунів до окремої родини Cicindelidae). Початком послужили численні збори личинок, які люб'язно надав йому в Інституті зоології Олександр Андрійович Петрусенко. Надалі розпочалися власні дослідження, які завершилися написанням докторської дисертації на тему «Личинки жуків-стрибунів (Coleoptera, Cicindelidae) світової фауни і загальний огляд підтриби Cicindelina Палеарктики». Успішний захист за спеціальністю «зоологія» відбувся у 2004 р., а ще до того, у 2001 р., Олександр Васильович одержав звання старшого наукового співробітника.

Саме в цей час інтереси дослідника розширилися до вивчення карабодіних жуків (Coleoptera, Caraboidea) України та Палеарктики, формування комплексів твердокрилих у трансформованих ценозах. У цей період Олександр Васильович не тільки здійснює самостійні дослідження, але й передає свої знання та багатий досвід учням. Він підготував трьох кандидатів наук (О. Прохорова, М. Грандова, С. Корнеєва) й одержав у 2018 р. звання професора за спеціальністю «біологія».

З 2016 р. Олександр Васильович плідно працює професором кафедри зоології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, керує підготовкою докторів філософії та комплексними дослідженнями колеоптерофауни урбоценозів мегаполісів України. Результатом цих досліджень були наукові статті та кваліфікаційні роботи аспірантів (Н. Комаромі, Н. Ніколенко).

Його наукову ерудицію було визнано широким колом фахівців — він був дійсним членом Російського, Австрійського та Чеського ентомологічних товариств, лауреатом премії імені І. І. Шмальгаузена. Він був автором понад 250 наукових публікацій, зокрема 6 монографій.

Олександр Васильович був головним редактором спеціалізованого видання «Український ентомологічний журнал», членом редколегій журналів «Вісті Харківського ентомологічного товариства», «Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія», «Энтомологическое обозрение», науковим редактором журналу «Zoodiversity», членом спеціалізованих вчених рад Інституту зоології НАН України та Інституту захисту рослин НААН.

А ще ми пам'ятаємо Олександра Васильовича як невтомного трудівника та великого друга Харківського ентомологічного товариства. Він часто приїздив до Харкова, брав участь у засіданнях товариства, де завжди надавав цінні пропозиції. Він вмів підтримати гідну ініціативу, мав почуття гумору

та вмів привернути до себе людей. Буквально за день до своєї смерті він мав виступати в Дніпрі на захисті докторської дисертації як член разової спецради. Водночас на той момент він уже не міг говорити без кисневої маски. Світла пам'ять про Олександра Васильовича буде вічно жити в наших серцях, а його багата наукова спадщина ще буде покладена в основу запланованих наукових досліджень. Не буде серед учасників лише одного з їхніх авторів — провідного й незамінного.

СПИСОК ОСНОВНИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА ПУЧКОВА

- Пучков, А. В. 1980. Распределение видов группы *Nabis ferus* L. (Heteroptera) в естественных биотопах и агроценозах некоторых районов чернозёмной полосы. *Вестник зоологии*, 4, 89–92. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1980/4/VZ%201980-4-22-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В., Гнатуш, В. И. 1981. Жужелицы (Coleoptera, Carabidae) на пшеничных полях Николаевской области. *Зоологический журнал*, 60(5), 783–785.
- Пучков, А. В. 1985. К экологии кожедодов (Coleoptera, Dermestidae) на посевах озимой пшеницы. *Вестник зоологии*, 1, 75–76. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1985/1/VZ%201985-1-18-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В. 1985. Жесткокрылые (Coleoptera) пшеничного поля степной зоны Украины: автореферат диссертации на соискание учёной степени кандидата биологических наук. Институт зоологии имени И. И. Шмальгаузена АН УССР, Киев, 1–20.
- Пучков, А. В., Петренко, А. А. 1986. Экологическая характеристика стафилинид (Coleoptera, Staphylinidae) пшеничного поля в степи УССР. *Вестник зоологии*, 2, 46–50. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1986/2/VZ%201986-2-09-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В. 1988. Особенности вертикального размещения и двигательная активность жесткокрылых в агроценозе (на примере пшеничного поля). *Вестник зоологии*, 5, 57–62. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1988/5/VZ%201988-5-13-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В. 1988. Некоторые особенности пространственного распределения жесткокрылых на пшеничном поле. *Экология*, 6, 66–69.
- Пластун, И. Н., Пучков, А. В. 1988. Энтомокомплекс озимой пшеницы при разных системах обработки почвы. *Экология и таксономия насекомых Украины*. Вища школа, Киев, 28–38.
- Пучков, А. В., Петруха, О. П. 1988. Зерновки — Bruchidae. В: Васильев, В. П., ред. *Вредители сельскохозяйственных культур и лесных насаждений*. 2 изд. Урожай, Киев, 2, 62–71.
- Пучков, А. В., Пластун, И. Н. 1989. Личинки жужелиц (Coleoptera, Carabidae) пшеничного поля юга Украины. *Экология и таксономия насекомых Украины*. Вища школа, Киев, Одесса, 3, 37–42.
- Пучков, А. В. 1989. Соотношение полов доминантных видов жужелиц в агроценозах. *Экология*, 6, 68–69.
- Пучков, А. В. 1990. Жесткокрылые (Coleoptera) пшеничного поля юго-запада степной зоны европейской части СССР. *Энтомологическое обозрение*, 69(3), 538–549.
- Пучков, А. В., Шапран, Ю. П. 1990. Карапузики (Coleoptera, Histeridae) агроценозов Лесостепи и Степи Украины. *Вестник зоологии*, 1, 15–19. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1990/1/VZ%201990-1-04-Putskov.pdf>.
- Пучков, А. В. 1990. Личинки жуков-скакунов родов *Lophyrina*, *Eugrapha*, *Cylindera* (Coleoptera, Carabidae) юго-запада европейской части СССР. *Вестник зоологии*, 4, 12–18. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1990/4/VZ%201990-4-03-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В. 1990. Некоторые особенности сезонных изменений величины полового индекса и численности жужелиц (Coleoptera, Carabidae) в агроценозах. *Структура и динамика популяций почвенных и наземных беспозвоночных животных: межвузовский научный сборник трудов*. Московский государственный педагогический университет им. В. И. Ленина, Москва, 1, 62–72.
- Пучков, А. В. 1990. Современное состояние и перспективы изучения личинок жуков скакунов (Cicindelinae: Carabidae) мировой фауны. *Фауна и экология жужелиц: тезисы III всесоюзного карабидологического совещания* (Кишинёв, октябрь 1990 г). Штиинца, Кишинев, 58–59.
- Пучков, А. В. 1990. Биоэкологические особенности личинок скакунов. *Успехи энтомологии в СССР: Жесткокрылые насекомые: материалы X съезда Всесоюзного энтомологического общества*, 11–15 сентября 1989 г. Ленинград, 119–121.
- Пучков, А. В. 1991. Значимость и вариабельность некоторых таксономических признаков личинок скакунов (Coleoptera, Carabidae: Cicindela). *XII международный симпозиум по энтомофауне Средней Европы (Киев, 25–30 сентября 1988 г.)*: материалы. Наукова думка, Киев, 303–306.
- Пучков, А. В. 1991. Личинки жуков-скакунов группы *Cicindela silvatica* европейской части СССР. *Зоологический журнал*, 70(5), 149–156.
- Пучков, А. В., Нестеров, М. А. 1991. Некоторые охраняемые и редкие виды Carabidae (Coleoptera) Сахалина. *Вестник зоологии*, 2, 75–76. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1991/2/VZ%201991-2-16-Puchkov.pdf>.
- Пучков, А. В., Шилленков, В. Г. 1992. Описание личинки жука-скакуна *Cicindela asiatica* (Coleoptera, Cicindelinae). *Вестник зоологии*, 2, 71–73. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1992/N_2_92/92_2_14-Putshkov.pdf.
- Пучков, А. В. 1992. Личинка жужелицы *Harpalus (Artabas) splendens* (Coleoptera, Carabidae). *Вестник зоологии*, 5, 70–73. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1992/N_5_92/92_5_12-Puchkov.pdf.
- Пучков, А. В. 1992. Предварительные заметки о жужелицах (Coleoptera, Carabidae) Даурского заповедника. *Насекомые Даурии и сопредельных территорий*, 1, 7–8.
- Пучков, А. В. 1993. Новый вид жука-скакуна (Coleoptera, Cicindelidae) из Северного Казахстана. *Вестник зоологии*, 3, 80–82. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1993/N_3_93/93_3_17-Puchkov.pdf.
- Пучков, А. В. 1993. Личинки жуков-скакунов (Coleoptera, Carabidae: Cicindelinae) подрода *Cicindela* s. str. Русской равнины и Кавказа. *Зоологический журнал*, 72(7), 52–62.
- Пучков, А. В. 1993. Новые таксоны жуков-скакунов рода *Cicindela* (Coleoptera, Carabidae) из Украины и Туркменистана. *Журнал Украинского энтомологического общества*, 1(1), 11–14.
- Arndt, E., Putschkov, A. V. 1994. Description of larvae of the tiger beetle genera *Lophyra*, *Habrodera* and *Neolophyra* (Coleoptera: Cicindelidae) from Africa. *European Journal of Entomology*, 91(4), 407–418. URL: <https://www.eje.cz/pdfs/eje/1994/04/10.pdf>.
- Putschkov, A. V. 1994. State-of-the-art and world perspectives of studies on tiger beetle larvae (Coleoptera, Carabidae, Cicindelinae). In: Desender, K., Dufrière, M., Loreau, M., Luff, M. L., Maelfait, J. P., eds. *Carabid Beetles: Ecology and Evolution*. Series Entomologica, Vol. 51. Springer, Dordrecht, 51–54. URL: https://doi.org/10.1007/978-94-017-0968-2_8.
- Putschkov, A. V., Cassola F. 1994. The larvae of tiger beetles from Central Asia (Coleoptera, Cicindelidae). *Bollettino del Museo civico di Storia Naturale di Verona*, 18, 11–45.

- Putchkov, A. V., Arndt, E. 1994.** Preliminary list and key of known tiger beetle larvae (Coleoptera, Cicindelidae) of the world. *Bulletin de la Société Entomologique Suisse*, **67**(3-4), 411–420. DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-402571>.
- Putchkov, A. V. 1995.** A description of the larval stages of *Megacephala (Gramognatha) euphratica armeniaca* (Coleoptera, Cicindelidae). *Zeitschrift der Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Entomologen*, **47**(1–2), 36–40. URL: https://www.zobodat.at/pdf/ZAEOE_47_0036-0040.pdf.
- Kabak, I. I., Putchkov, A. W. 1995.** Eine neue *Carabus (Leptoplesius)*-Art aus Nord-Kirgisistan (Coleoptera: Carabidae: Carabini). *Entomologische Zeitschrift mit Insektenbörse*, **105**(23), 464–467.
- Putchkov, A. V. 1995.** Comparative characters *Cicindela* (s. auct.) larvae of Palearctic. *Abstracts of 3rd International Symposium of Carabidology (Kauniainen, Finland, 4–7 September, 1995)*. Kauniainen, Finland, 62.
- Putchkov, A. V. 1995 (1996).** Book Review: V. B. Gueorguiev, B. V. Gueorguiev. Catalogue of the Ground-Beetles of Bulgaria (Coleoptera: Carabidae). Moscow-Sofia: Pensoft Publishers, 1995, 279 pp. *Russian Entomological Journal*, **4**(1–4), 193.
- Putchkov, A. V. 1995 (1996).** Book Review: O. L. Kryzhanovskij, I. A. Belousov, I. I. Kabak, B. M. Kataev, K. V. Makarov, V. G. Shilenkov. A Checklist of the Ground-Beetles of Russia and Adjacent Lands (Insecta, Coleoptera, Carabidae). Moscow-Sofia: Pensoft Publishers, 1995, 271 pp. *Russian Entomological Journal*, **4**(1–4), 194.
- Arndt, E., Cassola, F., Putchkov, A. V. 1996.** Description of the larva of *Eucallia boussingaultii* (Guerin, 1843) (Coleoptera: Cicindelidae: Cicindelini). *Bulletin de la Société Entomologique Suisse*, **69**(3–4), 371–376. DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-402639>.
- Putchkov, A. V., Arndt, E. 1996.** Description of the larva of *Oxycheila tristic* (F.) and taxonomical state of the genus *Oxycheila* Dejean, 1825 (Insecta: Coleoptera: Cicindelidae). *Entomologische Abhandlungen (Dresden)*, **57**(2), 201–206.
- Putchkov, A. V. 1996.** Description of larva of the *Cicindela* (s. str.) *gemmata* (Coleoptera: Cicindelidae) from Russia Far East. *Acta Societatis Zoologicae Bohemica*, **60**(4), 447–449. URL: <http://zoospol.cz/ixadmin/app/webroot/uploads/15-12-2017/1996/1996%204.pdf>.
- Putchkov, A. V., Shilenkov, V. G. 1996.** Description of larva of *Cicindela* (s. str.) *coerulea mitida* (Coleoptera: Cicindelidae). *Acta Societatis Zoologicae Bohemica*, **60**(4), 451–453. URL: <http://zoospol.cz/ixadmin/app/webroot/uploads/15-12-2017/1996/1996%204.pdf>.
- Kabak, I. I., Putchkov, A. V. 1996.** New taxa of the genus *Nebria* Latr. from Tien-Shan (Coleoptera, Carabidae). *Zeitschrift der Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Entomologen*, **48**, 113–116. URL: https://www.zobodat.at/pdf/ZAEOE_48_0113-0116.pdf.
- Arndt, E., Putchkov, A. V. 1996/97.** Phylogenetic investigation of Cicindelidae (Insecta: Coleoptera) using larval morphological characters. *Zoologischer Anzeiger*, **235**(3–4), 231–241.
- Putchkov, A. V. 1997.** Description of the larva of *Thopeutica clara* (Schaum, 1860) (Coleoptera, Cicindelidae). *Zeitschrift der Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Entomologen*, **49**, 45–46. URL: https://www.zobodat.at/pdf/ZAEOE_49_0045-0046.pdf.
- Putchkov, A. V., Arndt, E. 1997.** Larval morphology of genus *Megacephala* Latreille, 1802 (Coleoptera, Cicindelidae). *Beiträge zur Entomologie*, **47**, 55–62. DOI: <https://doi.org/10.21248/contrib.entomol.47.1.55-62>.
- Putchkov, A. W., Dolin, W. G. 1998.** Neue Carabiden-Art der Gattung *Leistus* (Coleoptera, Carabidae) aus Nord Tadschikistan. *Vestnik Zoologii*, **32**(1–2), 123–125. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/1998/1-2/VZ%201998-1-2-16-Putchkov.pdf>.
- Лобко, В. Н., Пучков, А. В. 1998.** Сезонная динамика активности жуличиц (Coleoptera, Carabidae) на полях сахарной свеклы в условиях правобережной лесостепи Украины. *Вестник зоологии*, отдельный выпуск 9: Энтомология в Україні (Праці V з'їзду Українського ентомологічного товариства, 7–11 вересня 1998 р., м. Харків), 86–88. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/Supplement%201998-09.pdf>.
- Пучков, А. В. 1998.** Обзор карабидофауны (Coleoptera, Carabidae) Украины и перспективы её изучения. *Вестник зоологии*, отдельный выпуск 9: Энтомология в Україні (Праці V з'їзду Українського ентомологічного товариства, 7–11 вересня 1998 р., м. Харків), 151–154. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/Supplement%201998-09.pdf>.
- Петрусенко, А. А., Никитенко, Г. Н., Пучков, А. В. 1999.** Жуличицы (Coleoptera, Carabidae) плодово-ягодных культур Украины. *Вестник зоологии*, отдельный выпуск 10: Комплексы зоофагов вредителей плодово-ягодных культур Украины, 61–91. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/Supplement%201999-10.pdf>.
- Gebert, J., Putchkov, A. W. 1999 (2000).** Zur Taxonomie und Verbreitung von *Cephalota schrenki* (Gebler, 1841) sowie Bemerkungen zu *Cephalota jakowlewi* (Semenov, 1895) und *Cephalota deserticola* (Faldermann, 1836) (Coleoptera, Carabidae, Cicindelinae). *Entomologische Nachrichten und Berichte*, **43**(3/4), 217–223. URL: https://www.zobodat.at/pdf/EntBer_43_0217-0223.pdf.
- Мосякин, С. А., Пучков, А. В. 2000.** Итоги и перспективы изучения жуков (Insecta: Coleoptera) Крыма. *Известия Харьковского энтомологического общества*, **8**(2), 38–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhet_2000_8_2_12.
- Пучков, А. В. 2001.** Новые находки жуличицы *Laemostenus sericeus tauricus* (Coleoptera, Carabidae) в Украине. *Вестник зоологии*, **35**(1), 94.
- Пучков, А. В. 2001.** Роль В. Г. Пучкова (1909–1995) в развитии гемиптерологии в Украине. *Вестник зоологии*, **35**(1), 95–96.
- Putchkov, A. V. 2001.** A new subspecies of the genus *Leistus* (Coleoptera, Carabidae) from Western Caucasus. *Vestnik Zoologii*, **35**(4), 77–78. URL: <http://v-zool.kiev.ua/pdfs/2001/4/11.pdf>.
- Пучков, А. В. 2001.** Личинка жука скакуна *Cylindera (Eugrapha) elisae* Motsch., 1859 (Coleoptera, Cicindelidae) и характеристика личиночных признаков подрода. *Русский энтомологический журнал*, **10**(3), 323–326.
- Matalin, A. V., Putchkov, A. V. 2002.** Remarks on availability of some names of tiger beetles (Coleoptera, Cicindelidae) of Palaearctics. *Vestnik Zoologii*, **36**(1), 97–99. URL: <http://v-zool.kiev.ua/pdfs/2002/1/12.pdf>.
- Kabak, I. I., Putchkov, A. V. 2002.** New and little-known species and subspecies of *Leistus* Froehlig from Kyrgyzstan (Coleoptera: Carabidae, Nebriini). *Zeitschrift der Arbeitsgemeinschaft Österreichischer Entomologen*, **54**, 23–34.
- Putchkov, A. V., Matalin, A. V. 2003.** Subfamily Cicindelinae. In: Lobl, I., Smetana, A., eds. *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1: Archostemata–Muxophaga–Adephaga*. Apollo Books, Stenstrup, 99–118. ISBN: 8788757730.
- Пучков, О. В. 2003.** Личинки жуков-стрибунів (Coleoptera, Cicindelidae) світової фауни і загальний огляд підтриби *Cicindelina* Палеарктики: автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня доктора біологічних наук. Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, Київ, 1–39. URL: <https://nrat.ukrinteі.ua/searchdoc/0504U000168>.
- Пучков, А. В., Кириченко, М. Б., Успенский, Г. Б. 2003.** Жуличицы (Coleoptera, Carabidae) урочища Лысяя Гора в Киеве. *Вестник зоологии*, отдельный выпуск 16: Энтомологические исследования в Украине. Труды Украинского энтомологического общества, 111–113. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/s16_add.pdf.
- Пучков, А. В. 2004 (2005).** Таксономическая структура и географическое распространение жуков-скакунов подтрибы *Cicindelina* (Coleoptera, Cicindelidae) Палеарктики. *Известия Харьковского энтомологического общества*, **12**(1–2), 37–44.
- Putchkov, A. V., Dolin, W. G. 2005.** Description of the larva of the tiger beetle *Pogonostoma tajunganium* (Coleoptera, Cicindelidae). *Vestnik Zoologii*, **39**(1), 35–38. URL: http://v-zool.kiev.ua/pdfs/2005/1/05_Putchkov-Dolin.pdf.
- Пучков, А. В. 2005.** Особенности биотопического распределения личинок жуков-скакунов (Coleoptera, Cicindelidae). *Вестник зоологии*, **39**(2), 79–84. URL: http://v-zool.kiev.ua/pdfs/2005/2/12_Puchkov.pdf.

- Putchkov, A., Cassola, F. 2005. Tiger Beetles deserve separate family status in suborder Adephaga (Coleoptera, Cicindelidae). *Bulletin de la Société Entomologique de France*, **110**(3), 281–293. DOI: <https://doi.org/10.3406/bsef.2005.16234>.
- Putchkov, A. V. 2007. The tiger beetles larvae of subtribe Cicindelina (Coleoptera, Cicindelidae) of Palearctic. *Abstracts of papers XIII European Carabidologist's Meeting (Blagoevgrad, 20–24 August 2007)*. Sofia, Moscow, 32.
- Putchkov, A. V., Werner, K. 2007. Larval morphology of the subgenus *Megacephala* s. str. (Coleoptera, Cicindelidae). *Vestnik Zoologii*, **41**(2), 175–179. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/2007/2/11_Putchkov.pdf.
- Пучков, А. В. 2008. Обзор жуужелиц рода *Carabus* (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Вестник зоологии*, **42**(3), 207–219. URL: http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/2008/3/02_Putchkov.pdf.
- Putchkov, A., Wu, I.-H., Lee, C.-F. 2008. Larval description of the tiger beetle *Cosmodela batesi* (Fleutiaux, 1893) (Carabidae: Cicindelinae). *The Coleopterists Bulletin*, **62**(2), 197–201. DOI: <https://doi.org/10.1649/1005.1>.
- Пучков, О. В., Яковлев, Р. В., Журавський, В. С. 2008. Карабидофауна гірничного та ріпакового агроценозів в умовах центрального та східного Лісостепу України. *Карантин і захист рослин*, **7**, 15–16.
- Пучков, О. В. 2009. Жуки-сапрофаги (Insecta: Coleoptera) агроценозів України. *Біологія та валеологія*, **11**, 81–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znphknpu_bio_2009_11_14.
- Cassola, F., Putchkov, A. V. 2009. Descriptions of the larvae of four species of the New Zealand tiger beetle genus *Neocicindela* (Coleoptera, Cicindelidae). *Bollettino della Società Entomologica Italiana*, **141**(1), 17–27.
- Пучков О. В. [одноособово або у з співавторстві з П. В. Пучковим або В. М. Єрмоленком або І. К. Загайкевичем або В. Г. Доліним або В. М. Бровдієм] 2009. [Рівнокрили (Homoptera), Червці гігантські (Manganodidae): 3 видові нариси; Твердокрили (Coleoptera): Жуки-стрибуни (Cicindelidae): 1 видовий нарис, Жуки-туруни (Carabidae): 11 видових нарисів, Жуки-плавунці (Dytiscidae): 2 видові нариси; Жуки-вусачі (Cerambycidae): 7 видових нарисів; Жуки-златки (Curculionidae): 1 видовий нарис; Жуки-листоїди (Chrysomelidae): 4 видові нариси]. В: Акімов, І. А., ред. *Червона книга України. Тваринний світ*. Глобалконсалтинг, Київ, **88**–104, 115–122, 124–130. ISBN: 9789669705907. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013>.
- Пучков, А. В. 2010. Василий Георгиевич Пучков — основоположник гемиптерологии в Украине (к 100-летию со дня рождения). *Український ентомологічний журнал*, **1**, 37–46. URL: https://sites.google.com/site/ukrentjournal/ukraienskij-entomologijnij-zurnal/2010/uezh_2010_files/05_VG_Putshkov.pdf.
- Пучков, А. В. 2010. Жуки-мертвоеды (Coleoptera, Silphidae) агроценозов Украины. *Український ентомологічний журнал*, **1**, 71–79. URL: https://sites.google.com/site/ukrentjournal/ukraienskij-entomologijnij-zurnal/2010/uezh_2010_files/09_AG_Putchkov_Silphidae.pdf.
- Пучков, А. В. 2010. Обзор жуужелиц рода *Amara* Bon. (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Ентомологічна наукова конференція, присвячена 60-й річниці Українського ентомологічного товариства «Сучасні проблеми ентомології» (Умань, 12–15 жовтня 2010 р.)*: тези доповідей. Колобів, Київ, 72–73.
- Пучков, А. В., Гаврилюк, Н. Н. 2010. Особенности формирования карабидофауны (Coleoptera, Carabidae) залежных участков и агроценозов в северной лесостепи Украины. *Ентомологічна наукова конференція, присвячена 60-й річниці Українського ентомологічного товариства «Сучасні проблеми ентомології» (Умань, 12–15 жовтня 2010 р.)*: тези доповідей. Колобів, Київ, 73–74.
- Пучков, А. В., Кириченко, М. Б., Форощук, П. В. 2010. Новые виды жуужелиц (Coleoptera: Carabidae) «Стрельцовой степи» Луганского природного заповедника. *Ентомологічна наукова конференція, присвячена 60-й річниці Українського ентомологічного товариства «Сучасні проблеми ентомології» (Умань, 12–15 жовтня 2010 р.)*: тези доповідей. Колобів, Київ, 75–76.
- Farkač, J., Putchkov, A. V., Rop, O. 2010. A new species of *Leistus* Frölich, 1799 with a taxonomical analysis of the subgenus *Leistus* s. str. from Major Caucasus (Coleoptera: Carabidae: Nebriini). *Studies and Reports. Taxonomical Series*, **6**(1–2), 31–34. URL: https://sar.fld.czu.cz/cache/article-data/SaR/Published_volumes/2010/31-34_farka.pdf.
- Kabak, I. I., Putchkov, A. V. 2010. A new species of the genus *Leistus* Froehlig (Coleoptera, Carabidae, Nebriini) from Kazakhstan. *Vestnik Zoologii*, **44**(5), 473–476. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/65725>.
- Пучков, А. В., Гаврилюк, Н. М. 2010. Особливості формування карабидофауни (Coleoptera, Carabidae) на перелогах та в агроценозі озимої пшениці Північного Лісостепу України. *Карантин і захист рослин*, **7**, 2–7.
- Пучков А. В., Черней Л. С. 2011. Фондовые коллекции насекомых Института зоологии им. И. И. Шмальгаузена НАН Украины, их состав и научное значение для развития энтомологии в Украине. *Український ентомологічний журнал*, **1**, 46–57.
- Пучков, А. В. 2011. Жуужелицы трибы Brachiniini (Coleoptera: Carabidae) фауны Украины. *Ізвестия Харківського ентомологічного товариства*, **19**(1), 11–18.
- Пучков, А. В., Маркина, Т. Ю., Толкач, И. А. 2011. Предварительный обзор карабидофауны (Coleoptera, Carabidae) Национального природного парка «Гомельшанские леса». *Ізвестия Харківського ентомологічного товариства*, **19**(2), 5–9.
- Putchkov, A. 2011. Ground beetles of the Ukraine (Coleoptera, Carabidae). *ZooKeys*, **100**, 503–515. DOI: <https://doi.org/10.3897/zookeys.100.1545>.
- Пучков, А. В., Гаврилюк, Н. М. 2011. Особливості формування карабидофауни (Coleoptera, Carabidae) на перелогах та в агроценозі озимої пшениці Північного Лісостепу України. *Захист і карантин рослин*, **57**, 170–179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zikr_2011_57_22.
- Пучков, А. В., Пучков, П. В., Шешурак, П. Н. 2011. Первые находки клопа-щитника *Brachynema germari* (Heteroptera, Pentatomidae) в Украине. *Вестник зоологии*, **45**(4), 378. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vz1_2011_45_4_19.
- Пучков, А. В. 2012. Жуужелицы рода *Amara* (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Вестник зоологии*, **46**(5), 395–413. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vz1_2012_46_5_4.
- Пучков, П. В., Пучков, А. В. 2012. Типы полужесткокрылых (Heteroptera), червецов, щитовок (Coccoidea) и цикадовых (Auchenorrhyncha), хранящиеся в Институте зоологии им. И. И. Шмальгаузена Национальной академии наук Украины. *Вестник зоологии, отдельный выпуск* **26**, 3–150. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/s26.pdf>.
- Пучков, А. В., Андреева, Р. В. 2012. Экспедиции и коллекции Владимира Долина. *Українська ентомофауністика*, **3**(1), 3–16. URL: <https://archive.org/details/VladimirDolinsCollectingTripsAndCollections>.
- Пучков, А. В., Корнеев, В. А., Васьюк, Б. Н. 2012. Типовые экземпляры жуков-щелкунов (Coleoptera, Elateridae) в коллекции Института зоологии Национальной академии наук Украины (Киев). *Українська ентомофауністика*, **3**(1), 17–36. URL: <https://archive.org/details/TypeSpecimensOfClickBeetlescoleopteraElateridaeInTheCollectionOf>.
- Пучков, А. В. 2012. Фаунистический обзор карабидных жуков (Coleoptera, Caraboidea) Украины. *Український ентомологічний журнал*, **2**, 3–44. URL: https://sites.google.com/site/ukrentjournal/ukraienskij-entomologijnij-zurnal/2012/uezh_2012_2_files/2-5-01-Putshkov.pdf.

- Пучков, А. В. 2012 (2013). Жужелицы рода *Cymindis* Latreille, 1806 (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Природничий альманах. Серія: Біологічні науки*, **18**, 109–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pasbn_2012_18_11.
- Пучков, А. В. 2013. Обзор жужелиц трибы Nebrini (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Энтомологическое обозрение*, **92**(1), 130–141. URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=18807038>.
- Пучков, А. В. 2013. Обзор жужелиц трибы Platynini Bonelli, 1810 (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Український ентомологічний журнал*, **1**, 3–11. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/UEj_2013_1_3.pdf.
- Пучков, А. В. 2013. Жужелицы трибы Licinini Bonelli, 1810 (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины и сопредельных территорий. *Український ентомологічний журнал*, **2**, 41–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UEj_2013_2_9.
- Пучков, А. В. 2013. Личинки жуков-скакунов подтрибы Cicindelina (Coleoptera, Cicindelidae) Палеарктики (морфология, таксономия, определительная таблица). *Вестник зоологии*, отдельный выпуск **29**, 47–87. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/suppl/s29.pdf>.
- Пучков, А. В. 2013. Жужелицы трибы Chlaeniini (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Вестник зоологии*, **47**(6), 547–556. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vzl_2013_47_6_12.
- Пучков, А. В., Маркина, Т. Ю., Назаренко, В. Ю., Петренко, А. А., Прохоров, А. В., Черней, Л. С. 2013. Предварительный обзор колеоптерофауны (Coleoptera) Казантипского природного заповедника. *Наукові записки Державного природознавчого музею*, **29**, 129–136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzdpn_2013_29_20.
- Matalin, A. V., Putchkov, A. V. 2014. About availability of the names of tiger beetles (Coleoptera, Cicindelidae) given by Heinrich Beuthin. *Vestnik Zoologii*, **48**(6), 563–568. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vz_2014_48_6_11.
- Putchkov, A. V., Nitochko, M. I. 2015. The ground beetles of genus *Anthracus* (Coleoptera, Carabidae) of Ukraine. *Vestnik Zoologii*, **49**(2), 187–190. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vzl_2015_49_2_13.
- Пучков, А. В., Мосякин, С. А., Перваков, В. П. 2015. [Жуки-жужелицы (Coleoptera, Carabidae): 8 видовых очерков]. В: Иванов, С. П., Фатерьяга, А. В., ред. *Красная книга Республики Крым. Животные*. ООО «ИТ «АРИАЛ», Симферополь, 95–102. ISBN: 9785906813886. URL: https://meco.rk.gov.ru/file/Krasnaja_kniga_Respubliki_Krym_Zhivotnye_2015.pdf.
- Пучков, А. В., Ризун, В. Б. 2015. Жужелицы трибы Trechini (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Український ентомологічний журнал*, **1–2**, 13–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UEj_2015_1-2_4.
- Пучков, А. В., Шешурак, П. Н., Назаров, Н. В. 2015. Жужелицы (Coleoptera, Carabidae) Черниговской области (Украина). *Український ентомологічний журнал*, **1–2**, 84–91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UEj_2015_1-2_7.
- Aleksandrowicz, O., Putchkov, O. 2015. New records of the dune tiger beetle *Cicindela maritima maritima* Dejean, 1822 (Coleoptera, Carabidae) from the Baltic Sea coast. *Baltic Coastal Zone. Journal of Ecology and Protection of the Coastline*, **19**, 5–9. URL: <https://agro.icm.edu.pl/agro/element/bwmeta1.element.agro-8927222b-e0a7-4320-85f5-65c6c9377b76>
- Акімов І. А., Харченко, В. О., Пучков, О. В., Зерова, М. Д., Колодочка, Л. О., Аністратенко, В. В., Фурсов, В. М., Черней, Л. С., Левчук, О. М. 2016. Наукові фондові колекції Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України. *Вісник Національного науково-природничого музею*, **14**, 95–108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnnpn_2016_14_11.
- Журавель, Н. Е., Полчанинова, Н. Ю., Леженіна, І. П., Дрогваленко, А. Н., Пучков, А. В. 2016. Бiorазнообразие герпетобийных насекомых и пауков пойменных лугов на землях газонефтяных месторождений (Украина, Полтавская область). *Українська ентомофауністика*, **7**(3): I (IV) міжнародна науково-практична конференція «Проблеми сучасної ентомології» (Ужгород, 15–17 вересня 2016 р.): тези доповідей, 27–28. URL: <https://archive.org/details/Ukrentfau73Whole>.
- Пучков, А. В. 2016. Обзор жужелиц подтрибы Stenolophini (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Українська ентомофауністика*, **7**(3): I (IV) міжнародна науково-практична конференція «Проблеми сучасної ентомології» (Ужгород, 15–17 вересня 2016 р.): тези доповідей, 75. URL: <https://archive.org/details/Ukrentfau73Whole>.
- Пучков, А. В., Шумов, С. Н. 2016. Обзор жужелиц рода *Carabus* (Coleoptera, Carabidae) Регионального ландшафтного парка «Лысяя Гора» (г. Киев). *Українська ентомофауністика*, **7**(3): I (IV) міжнародна науково-практична конференція «Проблеми сучасної ентомології» (Ужгород, 15–17 вересня 2016 р.): тези доповідей, 76. URL: <https://archive.org/details/Ukrentfau73Whole>.
- Пучков, А. В., Маркина, Т. Ю., Скавыш, М. 2016. Предварительный обзор герпетобийных жуков (Coleoptera) парковых насаждений г. Харькова (Украина). *Український ентомологічний журнал*, **1–2**, 69–76. URL: <https://drive.google.com/open?id=0BzGowkjm2p-OERmUU5DTNh5ZjA>.
- Пучков, О. В., Мірутенко, В. О. 2016. Перша міжнародна конференція українських ентомологів. *Український ентомологічний журнал*, **1–2**, 159–161. URL: <https://drive.google.com/open?id=0BzGowkjm2p-T002aE94ZVMwTDg>.
- Пучков, А. В., Ниточко, М. А. 2016. Жуки-скакуны (Coleoptera, Cicindelidae) террасно-дельтовой равнины Нижнего Приднепровья. *Біологія та валеологія*, **18**, 62–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_bio_2016_18_9.
- Zhuravel, N., Polchaninova, N., Lezhenina, I., Drovalenko, O., Putchkov, A. 2016. Preliminary survey of the ground-dwelling arthropods of the floodplain meadows in the southeast of Poltava region (Ukraine). *Biological Bulletin of Bogdan Chmelnytskyi Melitopol State Pedagogical University*, **6**(3), 5–17. URL: <https://www.ujecology.com/articles/preliminary-survey-of-the-grounddwelling-arthropods-of-the-floodplain-meadows-in-the-southeast-of-poltava-region-ukraine.pdf>.
- Aleksandrowicz, O., Stachowiak, M., Putchkov, A. V. 2016. Additions, corrections and comments to the Carabidae part of: I. Löbl & A. Smetana 2003. Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 1, Archostemata–Muxophaga–Adephaga for Belarus, Ukraine and Poland. *Slupskie Prace Biologiczne*, **13**, 5–18. URL: <https://spb.apsl.edu.pl/pliki/nr13/02.pdf>.
- Putchkov, A. V., Matalin, A. V. 2017. Subfamily Cicindelinae. In: Löbl, J., Löbl, D., eds. *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 1: Archostemata–Muxophaga–Adephaga*. Revised and Updated Edition. Brill, Leiden, Boston, 217–249. DOI: <https://doi.org/10.1163/9789004330290>.
- Колодочка, Л. О., Ковтун, М. Ф., Харченко, В. О., Пучков, О. В., Иванова В. А. 2017. Найбільш цікаве завжди ще буде ... До 80-річчя з дня народження видатного українського зоолога, акаролога, заслуженого діяча науки і техніки України, директора Інституту зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України Ігора Андрійовича Акімова. *Український ентомологічний журнал*, **1**, 3–6. URL: https://drive.google.com/open?id=1ZsOTxWFweGu7MHyWfUmKkr-mrpNuE_2d.
- Пучков, А. В., Николенко, Н. Ю., Гаркуша, И. А. 2017. Эколого-фаунистический обзор жужелиц трибы Pterostichini (Coleoptera, Carabidae) парковых урбоценозов Северной и Восточной Украины. *Біологія та валеологія*, **19**, 69–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_bio_2017_19_9.
- Пучков, А. В. 2017. Жужелицы рода *Asicarpus* Latr. (Coleoptera, Carabidae) фауны Украины. *Український ентомологічний журнал*, **1**, 35–45. URL: https://drive.google.com/open?id=1BlkEDIsaeXpLYvXHR9bmenL-x5H_MhaG
- Пучков, А. В., Маркина, Т. Ю., Комароми, Н. А. 2017. Эколого-фаунистический обзор пластинчатоусых жуков (Coleoptera, Scarabaeoidea) урбоценозов Харькова (Украина). *Biosystems Diversity*, **25**(4), 263–267. DOI: <https://doi.org/10.15421/011740>.

- Putchkov, A. V., Martynov, A. V. 2017.** The type-specimens of Caraboidea beetles (Coleoptera, Adephaga) deposited in the collections of the I. I. Schmalhausen Institute of Zoology, National Academy of Sciences of Ukraine. *Zootaxa*, **4237**(3), 471–516. DOI: <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4237.3.3>.
- Пучков, А. В. 2018.** Жуки-жужелицы (Coleoptera, Carabidae) трансформированных ценозов Украины. Институт зоологии им. И. И. Шмальгаузена НАН Украины, Киев, 1–448. ISBN: 9789660283671. DOI: <https://doi.org/10.15421/511802>.
- Пучков, О. В., Бригадиренко, В. В. 2018.** Рідкісні твердокрили надродини Caraboidea (Coleoptera, Adephaga) Дніпропетровської області. Журнал, Дніпро, 1–264. DOI: <https://doi.org/10.15421/511801>.
- Putchkov, A. V., Schüle, P., Markina, T. Yu. 2018.** Description of the larval stages of two species of *Dromica*, subgenus *Pseudodromica* (Coleoptera, Carabidae, Cicindelinae). *Entomologische Blätter und Coleoptera*, **114**, 329–334.
- Putchkov, A. V., Markina, T. Yu. 2018.** *Leistus rufomarginatus* (Duftschmid, 1812) (Coleoptera, Carabidae, Nebriini) — ground beetle new to Norway. *Norwegian Journal of Entomology*, **65**, 91–93. URL: <http://www.entomologi.no/journals/nje/2018-2/pdf/nje-vol65-no2-91-93-putchkov.pdf>.
- Fedyay, I. A., Markina, T. Yu., Putchkov, A. V. 2018.** Ecological and faunistic survey of the true bugs of the infraorder Pentatomomorpha (Hemiptera) in the urban cenoses of Kharkiv City (Ukraine). *Biosystems Diversity*, **26**(4), 263–268. DOI: <https://doi.org/10.15421/011840>.
- Комароми, Н. А., Николенко, Н. Ю., Пучков, А. В. 2018.** Фаунистический состав жесткорылых (Insecta: Coleoptera) герпетобия урбоценозов г. Харькова (Украина). *Український ентомологічний журнал*, **2**, 3–21. DOI: <https://doi.org/10.15421/281809>.
- Пучков, О. В., Каложна, М. О., Федоренко, В. П., Шатровський, О. Г., Корнєєв, В. О., Мшчкова, В. Л. 2018.** IX з'їзд Громадської організації «Українське ентомологічне товариство» (загальний огляд роботи з'їзду, звіт ревізійної комісії, Рада ГО «УЕТ», резолюція). *Український ентомологічний журнал*, **2**, 76–84. URL: <https://uej.com.ua/index.php/uej/article/view/20>.
- Маркіна, Т. Ю., Пучков, О. В., Федяй, І. О. 2018.** Нові та маловідомі види клопів (Insecta: Hemiptera, Heteroptera) для фауни України. *Біологія та валеологія*, **20**, 43–48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_bio_2018_20_10.
- Пучков, О. В., Комароми, Н. А. 2018.** Жуки-карапузики (Coleoptera, Histeridae) урбоценозів Харкова (Україна). *Біологія та валеологія*, **20**, 54–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_bio_2018_20_12.
- Putchkov, A. V., Markina, T. Yu., Nitochko, M. I. 2019.** Larvae of *Cylindera (Eugrapha) contorta* (Fleutiaux) (Coleoptera: Cicindelidae) and general review of larval features in the subgenus *Eugrapha*. *Zootaxa*, **4664**(3), 412–422. DOI: <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4664.3.8>.
- Polchaninova, N., Savchenko, G., Ronkin, V., Drovalenko, A., Putchkov, A. 2019.** Summer fire in steppe habitats: long-term effects on vegetation and autumnal assemblage of cursorial arthropods. *Hacquetia*, **18**(2), 213–231. DOI: <https://doi.org/10.2478/hacq-2019-0006>.
- Putchkov, A. V., Brygadyrenko, V. V., Markina, T. Yu. 2019.** Ground beetles of the tribe Carabini (Coleoptera, Carabidae) in the main megapolises of Ukraine. *Vestnik Zoologii*, **53**(1), p. 3–12. URL: <http://mail.izan.kiev.ua/vz-pdf/2019/1/Putchkov.pdf>.
- Комароми, Н. А., Пучков, А. В., Назаренко, В. Ю. 2019.** Особенности сезонных изменений таксономической структуры и численности жуков-долгоносиков (Coleoptera, Curculionidae) герпетобия урбоценозов г. Харькова (Украина). *Український ентомологічний журнал*, **1**, 25–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uej_2019_1_7.
- Пучков, А. В. 2019.** Некоторые закономерности пространственного распределения жуков-жужелиц (Coleoptera, Carabidae) в агроценозах Украины. *Український ентомологічний журнал*, **2**, 46–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/uej_2019_2_8.
- Николенко, Н. Ю., Пучков, О. В. 2020.** Особливості сезонних змін таксономічної структури і чисельності жуків-турунів (Coleoptera, Carabidae) герпетобію урбоценозів м. Харкова. *Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія*, **22**(1), 92–105. URL: <https://doi.org/10.34142/2708-5848.2020.22.1.09>.
- Putchkov, A. V., Brygadyrenko, V. V., Faly, L. I., Komaromi, N. A. 2020.** Staphylinids (Coleoptera, Staphylinidae) of Ukrainian metropolises. *Biosystems Diversity*, **28**(1), 41–47. DOI: <https://doi.org/10.15421/012007>.
- Пучков, О. В., Комароми, Н. А., Бачинська, Я. О. 2020.** Сезонні зміни таксономічної структури та чисельності стафілінід (Coleoptera, Staphylinidae) герпетобію урбоценозів міста Харків (Україна). *Український ентомологічний журнал*, **1–2**, 48–57. DOI: <https://doi.org/10.15421/282007>.
- Putchkov, A. V., Brygadyrenko, V. V., Nikolenko, N. Yu. 2020.** Ecological-faunistic analysis of ground beetles and tiger beetles (Coleoptera: Carabidae, Cicindelidae) of metropolises of Ukraine. *Biosystems Diversity*, **28**(2), 163–174. DOI: <https://doi.org/10.15421/012022>.
- Nazarenko, V. Yu., Putchkov, A. V., Komaromi, N. A. 2020.** A preliminary inventory of weevil assemblages (Coleoptera, Curculionoidea) in Kharkiv metropolitan area (Ukraine) using pitfall traps. *Zooiversity*, **54**(2), 123–132. DOI: <https://doi.org/10.15407/zoo2020.02.123>.
- Пучков, О. В., Комароми, Н. А. 2020.** Деякі особливості сезонних змін жуків стафілінід (Coleoptera, Staphylinidae) герпетобію урбоценозів м. Харкова. *Українська ентомофауністика*, **11**(1): Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми сучасної ентомології», 25–30 серпня 2020 р., с. Світязь (Шацький район, Волинська область), 62–63. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3997546>.
- Putchkov, A. V., Aleksandrowicz, O. R. 2020.** Ground beetles of the tribe Sphodrini (Coleoptera, Carabidae) of East Europe. *Entomological Review*, **100**(3), 342–364. DOI: <https://doi.org/10.1134/s0013873820030082>.
- Putchkov, A. V., Markina, T. Yu. 2020.** The description of the tiger beetle larvae of *Cosmodela aurulenta* (Fabricius, 1801) (Coleoptera, Cicindelidae). *Zootaxa*, **4859**(4), 537–544. DOI: <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4859.4.5>.
- Пучков, А. 2020.** Личинки жуков-скакунов (Coleoptera, Cicindelidae) мировой фауны. *Морфология, таксономия, экология, определители личинок фауны мира и Палеарктики*. Lambert Academic Publishing, Chisinau, 1–296. ISBN: 9786202523165.
- Schüle, P., Putchkov, A., Markina, T. 2021.** Larval descriptions of three *Dromica* species with some biological remarks (Coleoptera, Cicindelidae). *ZooKeys*, **1044**, 511–525. DOI: <https://doi.org/10.3897/zookeys.1044.61993>.
- Putchkov, A. V., Martynov, A. V., Shyshkina, M. G., Markina, T. Yu. 2021.** Rare and protected species of Caraboidea (Coleoptera) of the Steppe zone of Ukraine. *Ecologica Montenegrina*, **48**, 62–70. DOI: <https://doi.org/10.37828/em.2021.48.10>.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Український науково-дослідницький інститут лісового господарства

і агролісомеліорації імені Г. М. Висоцького

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»